

336

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 10 sierpnia 1960 r.

w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Przyjaciół Żołnierza”.

Na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1960 r. w sprawie nadania statutu stowarzyszeniu wyższej użyteczności „Liga Przyjaciół Żołnierza” (Dz. U. Nr 37, poz. 213) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się i ogłasza statut stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Przyjaciół Żołnierza”, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: w z. Z. Sznek

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 sierpnia 1960 r. (poz. 336).

STATUT
STOWARZYSZENIA WYŻSZEJ UŻYTECZNOŚCI „LIGA PRZYJACIÓŁ ŻOŁNIERZA”

Założenia programowe.

Stowarzyszenie „Liga Przyjaciół Żołnierza” jest patriotyczną, masową organizacją społeczną, stawiającą sobie za cel umacnianie więzi narodu z Wojskiem Polskim i przysposabianie ludności, zwłaszcza młodzieży, do obrony kraju.

Liga Przyjaciół Żołnierza, nawiązując do najlepszych tradycji Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza, Ligi Morskiej, Ligi Lotniczej, Polskiego Związku Krótkofalowców i Powszechnej Organizacji „Służba Polsce”, kontynuuje formy ich działalności i krzewi ich idee.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Stowarzyszenie „Liga Przyjaciół Żołnierza” (w skrócie: LPŻ), w dalszych paragrafach statutu zwane „Liga”, jako stowarzyszenie wyższej użyteczności posiada osobowość prawną.

§ 2. Terenem działalności Ligi jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 3. Siedzibą władz centralnych Ligi jest m. st. Warszawa.

§ 4. Liga może posiadać sztandar oraz używać pieczęci, godła i oznak według wzorów ustalonych przez Zarząd Główny i zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Liga może utrzymywać stosunki z zagranicznymi organizacjami o pokrewnym charakterze.

Rozdział 2.

Charakter, cele i środki działania.

§ 6. Celem Ligi jest:

- 1) szerzenie wśród społeczeństwa zrozumienia zadań obrony kraju,
- 2) rozwijanie w społeczeństwie idei serdecznej więzi z Ludowym Wojskiem Polskim,
- 3) popularyzowanie i krzewienie wśród społeczeństwa wiedzy i umiejętności wojskowych i wojskowo-technicznych oraz sportów obronnych,

4) szkolenie obywateli, a zwłaszcza młodzieży, w zależności od jej zainteresowań, oraz rozwijanie ruchu sportowego w specjalnościach takich, jak:

- a) strzelectwo, szermierka, narciarstwo, dyscypliny pięcioboju nowoczesnego,
- b) łączność przewodowa i radiowa oraz krótkofalarstwo,
- c) pływanie, żeglarstwo, wioślarstwo, kajakerstwo, sport motorowodny i specjalności ściśle wojenno-morskie,
- d) kierowanie pojazdami mechanicznymi i sport motorowy,
- e) modelarstwo,
- f) turystyka

i w innych dziedzinach, umożliwiających zdobywanie sprawności wojskowo-technicznych i sportowo-obronnych,

- 5) popieranie i propagowanie lotnictwa i sportów lotniczych,
- 6) prowadzenie wśród młodzieży przysposobienia wojskowego,
- 7) przygotowywanie ludności w zakresie obrony przeciwlotniczej, przeciwchemicznej i przeciwatomowej,
- 8) współdziałanie w zakresie propagowania rozwoju gospodarki morskiej, zagospodarowania ziem przymorskich, podnoszenia siły Polski na morzu,
- 9) organizowanie żołnierzy rezerwy, a w szczególności oficerów rezerwy, do pracy społecznej w dziedzinie obronności kraju,
- 10) popieranie i udzielanie pomocy organizacjom realizującym niektóre zadania statutowe Ligi.

§ 7. Liga realizuje postawione sobie cele w szczególności przez:

- 1) organizowanie kół, klubów specjalistycznych i ośrodków szkoleniowych,
- 2) organizowanie pracy umożliwiającej społeczeństwu, a w szczególności młodzieży, zdobywanie sprawności mających znaczenie dla obronności kraju,
- 3) organizację zawodów w dziedzinie sportów obronnych, regat, konkursów, rajdów, gier terenowych, akcji wycieczkowych, szkoleniowych itp.,
- 4) organizowanie kulturalnego wypoczynku dla żołnierzy służby zasadniczej znajdujących się na urlopie, urządzanie wspólnych z jednostkami wojskowymi imprez artystycznych, sportowych itp., rozwijanie opieki nad rodzinami żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową.

- 5) roztaczanie opieki nad rodzinami żołnierzy poległych w walce o wyzwolenie Ojczyzny, a także opiekowanie się grobami żołnierskimi,
- 6) publikacje czasopism, książek i podręczników,
- 7) ścisłe współdziałanie z Wojskiem Polskim oraz współpracę z właściwymi organizacjami, instytucjami i władzami państwowymi.

Rozdział 3.

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 8. Ustala się trzy rodzaje członków Ligi:

- 1) członek rzeczywisty,
- 2) członek wspierający,
- 3) członek honorowy.

§ 9. Członkiem rzeczywistym Ligi może być każdy obywatel polski, który uznaje statut organizacji, wykazuje chęć do pracy w kole lub klubie Ligi oraz regularnie opłaca składki członkowskie.

§ 10. Członkiem wspierającym Ligi może być każdy obywatel polski lub osoba prawna, popierająca w sposób finansowy lub inny działalność Ligi.

§ 11. 1. Honorowym członkiem Ligi może zostać szczególnie zasłużony działacz Ligi lub bratniej organizacji obronnej, jak też osoba, która specjalnie zasłużyła się w rozwoju szkolenia i sportów obronnych oraz w umacnianiu więzi społeczeństwa z Ludowym Wojskiem Polskim.

2. Godność honorowego członka Ligi nadaje Plenum Zarządu Głównego.

§ 12. Przyjęcie w poczet członków:

- 1) rzeczywistych — odbywa się w drodze indywidualnego zgłoszenia do jednej z podstawowych organizacji Ligi (koła lub klubu); decyzję o przyjęciu w poczet członków rzeczywistych podejmuje zarząd koła lub rada klubu,
- 2) wspierających — odbywa się w drodze zgłoszenia życzenia ze strony osoby fizycznej lub prawnej wobec władz Ligi któregośkolwiek szczebla.

§ 13. Do obowiązków członka rzeczywistego Ligi należy:

- 1) udział w pracy jednego z kół lub klubów,
- 2) regularne opłacanie składek członkowskich,
- 3) wyjaśnianie i propagowanie wśród ludności założeń programowych, zadań i celów Ligi,
- 4) przestrzeganie statutu, regulaminów i uchwał organizacyjnych.

§ 14. Członek Ligi ma prawo:

- 1) wybierać i być wybieranym do wszystkich władz Ligi (do władz Ligi mogą być wybierani członkowie, którzy ukończyli 18 lat; w kołach szkolnych można wybierać do władz członków Ligi poniżej tego wieku),
- 2) być obecnym na zebraniach władz wszystkich szczebli, które mają powziąć uchwałę dotyczącą oceny jego działalności lub postępowania,
- 3) korzystać ze wszystkich urządzeń Ligi na zasadach określonych przez jej władze,
- 4) reprezentować Ligę na zawodach i imprezach zgodnie z osiągniętymi przez siebie wynikami i za zgodą właściwych władz,
- 5) nosić znaczek organizacyjny.

§ 15. Członkowie Ligi mogą być nagradzani i odznaczani za aktywny udział w pracy Ligi, za wynalazczość, za dobre opanowanie wiedzy i umiejętności wojskowych i wojskowo-technicznych oraz za osiągnięcia w dziedzinie sportów obronnych.

§ 16. Do członków Ligi, którzy nie wypełniają należących do nich obowiązków, zarządy (rady oraz zebrania kół, klubów) mogą stosować następujące środki oddziaływania: upomnienie, nagana i jako ostateczny środek — wyklucze-

nie z szeregów organizacji za zachowanie szczególnie godzące w dobre imię członka Ligi.

§ 17. 1. Przynależność do Ligi ustaje w razie:

- 1) śmierci członka,
  - 2) dobrowolnego wystąpienia, zgłoszonego na piśmie,
  - 3) skreślenia z listy członków przez zarząd koła lub radę klubu, między innymi z powodu nie usprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich za okres przekraczający 6 miesięcy,
  - 4) wykluczenia przez zarząd koła, radę klubu z powodu:
    - a) skazania prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych,
    - b) nieprzestrzegania przez członka postanowień statutu, uchwał i zarządzeń władz Ligi,
    - c) działania na szkodę Ligi.
2. Uchwała w sprawie wykluczenia podlega zatwierdzeniu przez walne zebranie koła, klubu.
3. Wykluczonemu z Ligi służy prawo odwołania się do instancji wyższych aż do Zarządu Głównego włącznie.
4. Odwołanie powinno być rozpatrzone w ciągu 2 miesięcy.

Rozdział 4.

Organizacja i struktura Ligi.

§ 18. Organizacja Ligi opiera się na następujących zasadach:

- 1) władze Ligi są zobowiązane do składania okresowych sprawozdań przed swoimi organizacjami i podlegają stałej kontroli,
- 2) członków i władze Ligi obowiązuje przestrzeganie dyscypliny organizacyjnej i podporządkowanie się mniejszości uchwałąm większości,
- 3) organizacje i władze Ligi podejmują samodzielnie uchwały w sprawach swego terenu; uchwały te nie mogą być sprzeczne ze statutem Ligi, regulaminami i uchwałami władz wyższych,
- 4) władzom wyższym przysługuje prawo uchylania uchwał władz niższych w razie ich niezgodności ze statutem, regulaminami lub uchwałami władz nadrzędnych.

§ 19. 1. Podstawową komórką organizacyjną Ligi jest koło lub klub tworzony w zakładach pracy, gromadach, szkołach, miastach, dzielnicach itp.

2. Kluby i koła na terenie powiatu (miasta, dzielnicy) wchodzi w skład powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) organizacji Ligi. Powiatowe (miejskie, dzielnicowe) organizacje Ligi na terenie województwa wchodzi w skład wojewódzkiej organizacji Ligi.

§ 20. 1. Wybory do władz Ligi odbywają się w drodze tajnego głosowania. Wyjątek stanowią wybory w kołach lub na zjazdach powiatowych (miejskich, dzielnicowych), gdzie na żądanie większości obecnych członków (delegatów) mogą być przeprowadzane w sposób jawny.

2. Członkowie komisji rewizyjnych nie mogą być jednocześnie wybierani na członków zarządów tych samych szczebli.

§ 21. 1. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, do prawomocności uchwał zebrań i zjazdów wymagana jest obecność przynajmniej połowy członków (delegatów) danych władz, z tym że uchwały władz Ligi zapadają zwykłą większością głosów.

2. Zasada kolegiałności w niczym nie ogranicza indywidualnej odpowiedzialności członka Ligi za powierzony mu odcinek pracy.

§ 22. 1. Liga posiada wykonawczy personel etatowy. Personel etatowy jest podporządkowany zarządowi danego szczebla organizacyjnego. Pracowników etatowych Ligi angażują i zwalniają odpowiednie władze Ligi zgodnie z trybem

ustalonym przez Zarząd Główny Ligi i obowiązującym planem zatrudnienia.

2. Zwolnienie z pracy może nastąpić jedynie po uprzednim uzgodnieniu z prezydium zarządu, w którym dany pracownik jest zatrudniony. Rada klubu ma prawo występować z wnioskami w sprawie przyjęcia lub zwolnienia etatowego pracownika.

§ 23. 1. W celu zapewnienia fachowego kierownictwa różnych specjalności szkoleniowych i sportowych Ligi oraz dla zapewnienia samodzielności i twórczej inicjatywy aktyw poszczególnych pionów istnieją przy Zarządzie Głównym centralne (główne, naczelne) rady szkolenia i sportu, przy zarządach wojewódzkich — wojewódzkie rady szkolenia i sportu.

2. W powiatach (miastach, dzielnicach), na których terenie istnieją więcej niż dwa kluby jednej specjalności, może być powołana powiatowa (miejska, dzielnicowa) rada szkolenia i sportu danej specjalności.

3. Dla bieżącego sprawowania swych funkcji rady wybierają ze swego grona prezydium. Tryb i zasady powoływania i działania rad szkolenia i sportu określają regulaminami danych rad, zatwierdzane przez Zarząd Główny Ligi.

§ 24. Rady centralne (główne, naczelne) poszczególnych specjalności są podporządkowane Zarządowi Głównemu, a rady wojewódzkie i powiatowe właściwym terenowo zarządom Ligi.

§ 25. Do głównych zadań centralnych (głównych, naczelnych), wojewódzkich i powiatowych rad szkolenia i sportu poszczególnych pionów należy:

- 1) opracowywanie projektów planów i programów szkolenia i sportu,
- 2) opracowywanie projektów budżetu, planów zaopatrzenia materialowego oraz rozdziału funduszy i sprzętu,
- 3) bieżące, fachowe — metodyczne kierowanie sprawami szkolenia i sportu,
- 4) opracowywanie wniosków w sprawie struktury i obsady etatowej pionów poszczególnych dyscyplin,
- 5) stawianie wniosków w sprawie obsady personalnej fachowych pionów do kierowniczych stanowisk włącznie.

Rozdział 5.

Władze centralne.

§ 26. Władzami centralnymi Ligi są:

- A. Zjazd Krajowy,
- B. Zarząd Główny,
- C. Główna Komisja Rewizyjna.

A. Zjazd Krajowy.

§ 27. Zjazd Krajowy stanowiący najwyższą władzę Ligi:

- 1) uchwała projekt statutu Ligi,
- 2) uchwała program i ogólne wytyczne działalności Ligi,
- 3) rozpatruje sprawozdania Zarządu Głównego i Główniej Komisji Rewizyjnej oraz podejmuje uchwały w tej sprawie,
- 4) wybiera Zarząd Główny w składzie 61—68 członków, w tym co najmniej po 5 przedstawicieli z proponowanych kandydatów przez każdą z centralnych (głównych, naczelnych) rad szkolenia i sportu poszczególnych pionów,
- 5) wybiera Główną Komisję Rewizyjną w składzie 7 członków i 5 zastępców,
- 6) podejmuje uchwały w sprawie wniosków o rozwiązanie Ligi,
- 7) podejmuje decyzje we wszystkich innych sprawach, które ze względu na szczególną ważność wymagają uchwały Zjazdu Krajowego.

§ 28. Uchwały w sprawie projektu statutu i jego zmian oraz w sprawie wniosków o rozwiązanie Ligi mogą być podejmowane przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ ogólnej liczby delegatów; wymagają one większości $\frac{2}{3}$ głosów delegatów obecnych na Zjeździe.

§ 29. Zarząd Główny zwołuje Zjazd Krajowy co najmniej raz na 4 lata. Prezydium Zarządu Głównego ogłasza termin Zjazdu z podaniem porządku obrad co najmniej na 30 dni przed jego rozpoczęciem. Ponadto Zjazd może być zwołany na żądanie co najmniej $\frac{1}{3}$ zarządów wojewódzkich lub Główniej Komisji Rewizyjnej. W takim przypadku Zarząd Główny jest zobowiązany ogłosić termin Krajowego Zjazdu w ciągu kwartału od dnia otrzymania takiego żądania.

§ 30. W Zjeździe Krajowym biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani na zjazdach wojewódzkich według iloczynu wyborczego ustalonego przez Zarząd Główny,
- 2) z głosem doradczym — członkowie honorowi, członkowie Zarządu Głównego, Główniej Komisji Rewizyjnej, prezydium centralnych (głównych, naczelnych) rad szkolenia i sportu oraz inne osoby zaproszone przez Zarząd Główny.

B. Zarząd Główny.

§ 31. Zarząd Główny w okresie między zjazdami jest naczelną władzą Ligi, kieruje jej działalnością i odpowiada za swą pracę przed Zjazdem Krajowym.

§ 32. Zarząd Główny w okresie trwania kadencji ma prawo dokooptować do swego grona członków na miejsce wakujące, jednak w ilości nie większej niż $\frac{1}{3}$ statutowej liczby członków Zarządu.

§ 33. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się co najmniej dwa razy do roku.

§ 34. 1. Zarząd Główny wybiera spośród siebie prezydium w składzie 15—19 członków, w tym: prezesa, wiceprezesów, sekretarza i skarbnika oraz co najmniej po jednym przedstawicielu każdego z poszczególnych pionów szkoleniowo-sportowych.

2. Ponadto w skład prezydium Zarządu Głównego wchodzi z urzędu 2 przedstawiciele Wojska Polskiego delegowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

3. Posiedzenia Prezydium odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

§ 35. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy w szczególności:

- 1) czuwanie nad wykonywaniem i przestrzeganiem uchwał Zjazdu i postanowień statutu,
- 2) ustalanie wytycznych i zatwierdzanie planów działalności Ligi,
- 3) zatwierdzanie budżetów i bilansów rocznych Ligi,
- 4) ustalanie zasad gospodarki Ligi,
- 5) zatwierdzanie regulaminów Zarządu Głównego rad szkolenia i sportu poszczególnych pionów itp.,
- 6) ustalanie trybu przyjmowania pracowników etatowych Ligi,
- 7) ustalanie iloczynu wyborczego delegatów na Zjazd Krajowy,
- 8) nadawanie godności honorowego członka Ligi,
- 9) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- 10) decydowanie o tworzeniu i zasięgu działania organizacji wojewódzkich,
- 11) rozpatrywanie wniosków Główniej Komisji Rewizyjnej.

§ 36. 1. Prezydium Zarządu Głównego działa w imieniu Zarządu Głównego Ligi.

2. Do zakresu działania Prezydium Zarządu Głównego należy w szczególności:

- 1) wykonywanie uchwał Zjazdu Krajowego i Zarządu Głównego,
- 2) kierowanie bieżącą pracą biura Zarządu Głównego,

- 3) opracowywanie planów działania, preliminarzy budżetowych, instrukcji i sprawozdań,
- 4) gospodarowanie funduszami i majątkiem Ligi w granicach określonych budżetem,
- 5) rozpatrywanie wniosków Głównej Komisji Rewizyjnej na najbliższym posiedzeniu po otrzymaniu tych wniosków,
- 6) rozpatrywanie i zatwierdzanie wniosków oraz sprawozdań centralnych (naczelných, główných) rad szkolenia i sportu oraz zarządów wojewódzkich,
- 7) przyjmowanie i zwalnianie pracowników na kierowniczych stanowiskach zgodnie z trybem ustalonym przez Zarząd Główny,
- 8) składanie sprawozdań ze swych prac przed Zarządem Głównym i stałe informowanie całej organizacji o swej działalności,
- 9) nadawanie odznak Ligi,
- 10) reprezentowanie Zarządu Głównego na zewnątrz.

C. Główna Komisja Rewizyjna.

§ 37. Główna Komisja Rewizyjna jako najwyższa władza kontrolująca działalność Ligi w okresie między zjazdami:

- 1) kontroluje całokształt działalności Ligi, a w szczególności jej gospodarczą i finansową działalność,
- 2) składa sprawozdania na Zjeździe Krajowym wraz z oceną działalności Ligi, stawiając wniosek co do udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu,
- 3) ma prawo i obowiązek uczestniczenia z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu Głównego i jego Prezydium,
- 4) instruuje i nadzoruje działalność terenowych komisji rewizyjnych,
- 5) występuje z wnioskiem do Zarządu Głównego w przedmiocie zawieszenia jego członków,
- 6) opracowuje i zatwierdza regulaminy dla Głównej i terenowych komisji rewizyjnych.

§ 38. Główna Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

§ 39. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo dokooptowania do swego składu członków i ich zastępców do ilości przewidzianej w statucie.

§ 40. Posiedzenia Głównej Komisji Rewizyjnej odbywają się co najmniej sześć razy w ciągu roku.

Rozdział 6.

Władze wojewódzkie.

§ 41. Władzami wojewódzkimi Ligi są:

- A. zjazd wojewódzki,
- B. zarząd wojewódzki,
- C. wojewódzka komisja rewizyjna.

A. Zjazd wojewódzki.

§ 42. Zjazd wojewódzki jako najwyższa władza Ligi na szczeblu województwa:

- 1) rozpatruje sprawozdania zarządu wojewódzkiego i wojewódzkiej komisji rewizyjnej oraz podejmuje uchwały w sprawie ich zatwierdzenia,
- 2) wybiera zarząd wojewódzki w składzie 21—39 członków, w tym co najmniej po trzech przedstawicieli z proponowanych kandydatów przez każdą z wojewódzkich rad szkolenia i sportu poszczególnych pionów,
- 3) wybiera wojewódzką komisję rewizyjną w składzie 7 i 5 zastępców,
- 4) wybiera delegatów na Zjazd Krajowy,
- 5) podejmuje uchwały dotyczące wojewódzkiej organizacji Ligi.

§ 43. 1. Zarząd wojewódzki zwołuje zjazd wojewódzki co najmniej raz na dwa lata.

2. Prezydium zarządu wojewódzkiego ogłasza termin i porządek obrad zjazdu co najmniej na 14 dni przed jego rozpoczęciem.

3. Ponadto zjazd może być zwołany na żądanie Zarządu Głównego, na żądanie $\frac{1}{3}$ zarządów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) lub wojewódzkiej komisji rewizyjnej; w tym przypadku zarząd wojewódzki jest obowiązany ogłosić termin wojewódzkiego zjazdu w ciągu kwartału od chwili otrzymania takiego żądania.

§ 44. W zjeździe wojewódzkim biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani na zjazdach powiatowych (miejskich, dzielnicowych),
- 2) z głosem doradczym — członkowie władz centralnych i wojewódzkich, członkowie honorowi Ligi, członkowie prezydiów wojewódzkich rad szkolenia i sportu oraz osoby zaproszone przez zarząd wojewódzki.

B. Zarząd wojewódzki.

§ 45. Zarząd wojewódzki jest w okresie między wojewódzkimi zjazdami najwyższą władzą wojewódzkiej organizacji Ligi i odpowiada za swą pracę przed zjazdem wojewódzkim i Zarządem Głównym.

§ 46. Zarząd wojewódzki w okresie trwania kadencji ma prawo dokooptować do swego grona członków na miejsca wakujące, jednak w ilości nie większej niż $\frac{1}{3}$ statutowej liczby członków zarządu.

§ 47. Posiedzenia zarządu wojewódzkiego odbywają się przynajmniej raz na 3 miesiące.

§ 48. 1. Zarząd wojewódzki wybiera ze swego grona prezydium w składzie: prezesa, wiceprezesów, sekretarza, skarbnika oraz 6—8 członków, w tym co najmniej po jednym przedstawicielu z poszczególnych pionów specjalistycznych.

2. Ponadto w skład prezydium zarządu wojewódzkiego wchodzi z urzędu 1—2 przedstawicieli Wojska Polskiego delegowanych przez Ministra Obrony Narodowej na wniosek właściwego dowódcy okręgu wojskowego lub równorzędnego.

3. Posiedzenia prezydium odbywają się co najmniej dwa razy w miesiącu.

§ 49. Do zakresu działania zarządu wojewódzkiego należy w szczególności:

- 1) wykonywanie uchwał zjazdu wojewódzkiego i uchwał władz centralnych,
- 2) ustalanie wytycznych i zatwierdzanie planów działalności wojewódzkiej organizacji,
- 3) akceptowanie rocznych budżetów i bilansów wojewódzkiej organizacji,
- 4) rozpatrywanie wniosków wojewódzkiej komisji rewizyjnej,
- 5) ocenianie działalności prezydium i personelu etatowego,
- 6) decydowanie o utworzeniu i zasięgu działania organizacji powiatowych (miejskich, dzielnicowych).

§ 50. 1. Prezydium zarządu wojewódzkiego działa w imieniu zarządu wojewódzkiego Ligi.

2. Do zakresu działania prezydium należy w szczególności:

- 1) wykonywanie uchwał wojewódzkiego zjazdu, zarządu wojewódzkiego i władz centralnych,
- 2) bieżące kierowanie pracami biura zarządu wojewódzkiego,
- 3) opracowywanie bieżących planów działania, preliminarzy budżetowych, instrukcji i sprawozdań,
- 4) gospodarowanie funduszami i majątkiem wojewódzkiej organizacji w granicach swego budżetu i zgodnie z przepisami uchwalonymi przez Zarząd Główny,

- 5) rozpatrywanie wniosków wojewódzkiej komisji rewizyjnej na najbliższym posiedzeniu po otrzymaniu tych wniosków,
- 6) rozpatrywanie wniosków i sprawozdań wojewódzkich rad szkolenia i sportu oraz zarządów powiatowych.
- 7) przyjmowanie i zwalnianie pracowników, zgodnie z trybem ustalonym przez Zarząd Główny,
- 8) składanie sprawozdań ze swych prac przed zarządkiem wojewódzkim i opracowywanie sprawozdań dla Zarządu Głównego oraz stałe informowanie wojewódzkiej organizacji o swej działalności,
- 9) decydowanie o likwidacji klubu na wniosek prezydium zarządu powiatowego, po zaopiniowaniu przez odpowiednią wojewódzką radę szkolenia i sportu,
- 10) reprezentowanie zarządu wojewódzkiego Ligi na zewnątrz.

C. Wojewódzka komisja rewizyjna.

§ 51. Wojewódzka komisja rewizyjna posiada uprawnienia oraz obowiązki Głównej Komisji Rewizyjnej w skali województwa, z wyjątkiem uprawnień określonych w § 37 pkt 6.

§ 52. Wojewódzka komisja rewizyjna w sprawowaniu swych funkcji kieruje się wytycznymi i instrukcjami zjazdu wojewódzkiego oraz Głównej Komisji Rewizyjnej, której składa sprawozdania.

Rozdział 7.

Władze powiatowe (miejskie, dzielnicowe).

§ 53. Władzami powiatowymi (miejskimi, dzielnicowymi) Ligi są:

- A. zjazd powiatowy (miejski, dzielnicowy),
- B. zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy),
- C. powiatowa (miejska, dzielnicowa) komisja rewizyjna.

A. Zjazd powiatowy (miejski, dzielnicowy).

§ 54. Zjazd powiatowy (miejski, dzielnicowy) jako najwyższa władza Ligi na terenie powiatu (miasta, dzielnicy):

- 1) rozpatruje sprawozdania zarządu powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) i powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) komisji rewizyjnej oraz podejmuje uchwały w sprawie ich zatwierdzenia,
- 2) wybiera zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy) w składzie 11—21 członków, w tym co najmniej po jednym przedstawicielu z proponowanych kandydatów przez powiatową (miejską, dzielnicową) radę szkolenia i sportu każdej specjalności, a w razie braku rady szkolenia i sportu — przez radę klubu danej specjalności,
- 3) wybiera powiatową (miejską, dzielnicową) komisję rewizyjną w składzie 3—5 członków i 3 zastępców,
- 4) wybiera delegatów na zjazd wojewódzki,
- 5) podejmuje uchwały w sprawie programu pracy oraz wszelkie inne uchwały dotyczące powiatowej organizacji Ligi, zgodnie z niniejszym statutem i uchwałami władz wyższych.

§ 55. 1. Zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy) zwołuje zjazd powiatowy (miejski, dzielnicowy) co najmniej raz na dwa lata.

2. Prezydium zarządu powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) ogłasza termin zjazdu z podaniem porządku obrad co najmniej na 14 dni przed jego rozpoczęciem.

3. Ponadto zjazd powiatowy (miejski, dzielnicowy) może być zwołany przez zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy) na żądanie zarządu wojewódzkiego, na żądanie $\frac{1}{3}$ zarządów powiatowych organizacji Ligi lub powiatowej komisji rewizyjnej.

W tym przypadku zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy) jest zobowiązany ogłosić termin powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) zjazdu w ciągu kwartału od chwili otrzymania takiego żądania.

§ 56. W zjeździe powiatowym (miejskim, dzielnicowym) biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani na walnych zebraniach podstawowych organizacji Ligi,
- 2) z głosem doradczym — członkowie honorowi Ligi, członkowie zarządu powiatowego, powiatowej komisji rewizyjnej, wyższych władz Ligi, członkowie rad klubów istniejących na danym terenie oraz osoby zaproszone przez zarząd powiatowy.

B. Zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy).

§ 57. Zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy) posiada w skali powiatu (miasta, dzielnicy) te same uprawnienia i obowiązki co zarząd wojewódzki w skali województwa, z wyjątkiem uprawnień określonych w § 49 pkt 6. Uprawnienia i obowiązki swe realizuje zgodnie z uchwałami zjazdu powiatowego i wytycznymi władz nadrzędnych.

§ 58. Posiedzenia zarządu powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące.

§ 59. Zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy) w okresie trwania kadencji ma prawo dokooptować do swego grona nowych członków na miejsca wakujące, jednak w ilości nie większej niż $\frac{1}{3}$ statutowej liczby członków zarządu.

§ 60. Zarząd powiatowy (miejski, dzielnicowy) dla realizacji bieżących zadań wybiera spośród siebie prezydium w składzie: prezesa, wiceprezesów, sekretarza, skarbnika i 1—5 członków, w tym co najmniej po jednym przedstawicielu każdej z poszczególnych specjalności. W powiatach w skład prezydium zarządu powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) wchodzi ponadto z urzędu 1 przedstawiciel Wojska Polskiego delegowany przez dowódcę okręgu wojskowego.

§ 61. Posiedzenia prezydium odbywają się co najmniej dwa razy w miesiącu.

§ 62. Prezydium zarządu powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) posiada w skali powiatu (miasta, dzielnicy) uprawnienia i obowiązki prezydium zarządu wojewódzkiego (z wyjątkiem uprawnień określonych w § 50 ust. 2 pkt 9), a ponadto do jego zadań należy w szczególności:

- 1) organizowanie nowych kół i klubów,
- 2) organizowanie jednostek szkoleniowych przysposobienia wojskowego,
- 3) udzielanie pomocy kołom i klubom,
- 4) pozyskiwanie dla kół i klubów społecznych instruktorów,
- 5) koordynowanie pracy między klubami i kołami oraz ustalanie zasięgu ich działania,
- 6) decydowanie o tworzeniu i zasięgu działania zarządów zakładowych, gromadzkich i zespołowych,
- 7) decydowanie o likwidacji kół i stawianie wniosków w sprawie likwidacji klubów.

C. Powiatowa (miejska, dzielnicowa) komisja rewizyjna.

§ 63. Powiatowa (miejska, dzielnicowa) komisja rewizyjna posiada uprawnienia oraz obowiązki wojewódzkiej komisji rewizyjnej w skali powiatu (miasta, dzielnicy).

Rozdział 8.

Podstawowe organizacje Ligi.

§ 64. Podstawowymi organizacjami Ligi są:

- 1) koło,
- 2) klub.

§ 65. 1. Koło prowadzi działalność wychowawczą, propagandową i organizacyjną, zwłaszcza w dziedzinie umacniania więzi z Ludowym Wojskiem Polskim, oraz prowadzi szkolenie i sporty obronne.

2. Koła prowadzące działalność szkoleniowo-sportową w jednej specjalności mogą przybierać nazwy kół zainteresowań, np. koła zainteresowań strzeleckich, motorowych, morskich, obrony przeciwatomowej itp. W kole prowadzącym działalność w różnych specjalnościach mogą być organizowane sekcje specjalistyczne. Członkowie o jednakowych zamiłowaniach mogą tworzyć w kole grupy sympatyków, np. grupę sympatyków morza, motoryzacji itp.

§ 66. Każde koło, w zależności od środowiska, w którym istnieje, nosi odpowiednią nazwę, np. wiejskie, zakładowe, szkolne itp.

§ 67. Klub jest podstawową organizacją Ligi, która prowadzi działalność szkoleniową i sportową oraz propagandowo-wychowawczą.

§ 68. Kluby organizuje się w miastach, na wsi i w zakładach pracy.

§ 69. Kluby mogą być jednospecialistyczne (morskie, radio-kluby, ogólnowojskowe, motorowe lub inne) albo wielospecialistyczne.

§ 70. 1. W klubach mogą istnieć sekcje poszczególnych dyscyplin i specjalności. Kluby mogą zakładać swe filie.

2. Kluby współpracują ze związkami sportowymi pokrewnych specjalności, a za zgodą Zarządu Głównego mogą być członkami tych związków.

§ 71. Do podstawowych zadań każdego klubu, poza zadaniami szkoleniowo-sportowymi i propagandowo-wychowawczymi, należy prowadzenie zajęć instrukcyjnych w swoich specjalnościach z kadrą instruktorską kół i jednostek szkoleniowych.

§ 72. Zakres zadań i obowiązków klubów określają ramowe regulaminy klubów poszczególnych specjalności, zatwierdzone przez Zarząd Główny. Kluby mają prawo w ramach tych regulaminów uchylać dla siebie indywidualne regulaminy, jak też nadawać swemu klubowi nazwę lub imię.

§ 73. Władzami koła lub klubu są:

- A. walne zebranie członków,
- B. zarząd koła lub rada klubu,
- C. komisja rewizyjna.

A. Walne zebranie członków.

§ 74. Walne zebranie członków jako najwyższa władza koła, klubu:

- 1) rozpatruje sprawozdanie i wnioski zarządu koła, rady klubu i komisji rewizyjnej,
- 2) wybiera zarząd, radę w ilości ustalonej przez walne zebranie od 3 do 11 osób, w zależności od liczby członków, oraz komisję rewizyjną w składzie 3—5 członków,
- 3) wybiera delegatów na zjazd powiatowy (miejski, dzielnicowy), ponadto w klubie wybiera przedstawicieli do wojewódzkiej rady szkolenia i sportu danej specjalności, a w przypadkach przewidzianych w § 23 ust. 2 — również do powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady szkolenia i sportu,
- 4) uchwała wytyczne dla pracy zarządu, rady,
- 5) podejmuje wszelkie inne decyzje dotyczące koła, klubu, zgodnie ze statutem, ramowymi regulaminami i uchwałami wyższych władz Ligi,
- 6) zatwierdza uchwały zarządu koła, rady klubu w sprawie wykluczenia członków.

§ 75. 1. Walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze koła, klubu powinno się odbyć co najmniej raz w roku.

2. Poza tym walne zebranie jest zwoływane w zależności od potrzeb z inicjatywy zarządu koła, rady klubu lub na żądanie co najmniej $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby członków koła, klubu,

na żądanie komisji rewizyjnej lub zarządu powiatowego (miejskiego, dzielnicowego).

§ 76. Uchwały dotyczące rozwiązania koła, klubu mogą być podejmowane zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ ogólnej liczby członków koła, klubu.

B. Zarząd koła, rada klubu.

§ 77. Zarząd koła, rada klubu kieruje działalnością organizacji na swoim terenie, zgodnie z uchwałami walnego zebrania i wytycznymi władz wyższych, a w szczególności:

- 1) ustala plany działania i preliminarz koła, klubu oraz opracowuje wnioski i sprawozdania dla instancji wyższych,
- 2) ściśle współpracuje celem realizacji swych zadań z miejscowymi organizacjami młodzieżowymi, zawodowymi itp.,
- 3) popularyzuje cele i zadania Ligi w swoim środowisku,
- 4) gospodaruje funduszami i majątkiem koła lub klubu, przejawiając stałą troskę o ich powiększenie,
- 5) przyjmuje nowych członków,
- 6) podejmuje uchwały w sprawie wyróżnienia członków, a do członków, którzy nie wypełniają nałożonych na nich obowiązków, może stosować statutowe środki odizolowania. Powzięte uchwały w sprawie wykluczenia członka przedstawia do zatwierdzenia walnemu zebraniu koła, klubu.

§ 78. Zarząd koła, rada klubu wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesów, sekretarza, skarbnika i ustanawia inne funkcje w zależności od potrzeb.

§ 79. Posiedzenia zarządu koła, rady klubu odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

C. Komisja rewizyjna.

§ 80. Komisja rewizyjna koła, klubu kontroluje całokształt pracy, a w szczególności gospodarkę finansową i majątkową koła, klubu. Członkowie komisji rewizyjnej mają prawo uczestniczyć w obradach zarządu koła, rady klubu z głosem doradczym.

Rozdział 9.

Zarządy zakładowe (zespolowe, gromadzkie).

§ 81. W zakładach pracy, gromadach i zespołach państwowych gospodarstw rolnych, w których istnieje więcej niż jedna podstawowa organizacja Ligi (koło lub klub), dla koordynacji pracy między nimi mogą być tworzone zarządy zakładowe, gromadzkie, zespolowe. Tryb powoływania tych zarządów oraz zakres ich pracy ustala Zarząd Główny.

Rozdział 10.

Majątek Ligi.

§ 82. Wszystkie organy i wszyscy członkowie Ligi obowiązani są troszczyć się o zapewnienie środków finansowych i materiałowych potrzebnych do realizacji zadań organizacji.

§ 83. Na fundusze i majątek Ligi składają się:

- 1) wpisowe, składki członkowskie oraz inne wkłady pieniężne i dary rzeczowe pochodzące od członków organizacji,
- 2) fundusze uzyskane z imprez oraz działalności dochodowej,
- 3) środki otrzymywane od Ludowego Wojska Polskiego,
- 4) dotacje państwowe,
- 5) darowizny,
- 6) inne wpływy.

§ 84. 1. Właścicielem całego majątku jest Liga, w której imieniu na podstawie § 36 występuje Prezydium Zarządu Głównego.

2. Władze wojewódzkie, powiatowe (miejskie, dzielnicowe), koła i kluby mają prawo użytkowania majątku Ligi, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd Główny.

3. Majątek ruchomy zdobyty staraniem członków kół i klubów, nie pochodzący z dotacji wyższych władz Ligi, będzie użytkowany wyłącznie przez dane koło lub klub. Przekazanie tego majątku innym organom Ligi może nastąpić jedynie na podstawie uchwały walnego zebrania członków danego koła lub klubu. W razie rozwiązania danego koła lub klubu majątek ten pozostaje własnością Ligi.

4. Przedmioty majątku trwałego oddanego do dyspozycji ogniwom organizacyjnym Ligi przez przedsiębiorstwa, spółdzielnie, rady narodowe itp. mogą pozostać własnością tych instytucji.

§ 85. Do nabywania, zbywania, obciążania majątku nie-

ruchomego i zaciągania zobowiązań uprawnione jest Prezydium Zarządu Głównego.

§ 86. Prezydium Zarządu Głównego może upoważnić zarządy niższego szczebla Ligi do podejmowania czynności prawnych należących na podstawie niniejszego statutu do zakresu działania Prezydium Zarządu Głównego.

§ 87. Dla ważności aktów prawnych i pism, dotyczących czynności przewidzianych w § 36 ust. 2 pkt 4, wymagane są dwa podpisy: Prezesa Zarządu Głównego bądź wiceprezesa oraz skarbnika lub innych osób upoważnionych uchwałą Prezydium Zarządu Głównego.

§ 88. W razie rozwiązania Ligi majątek Ligi przejdzie na własność organizacji, które będą kontynuowały działalność Ligi Przyjaciół Żołnierza, a w braku takich organizacji — na własność Skarbu Państwa.